

NæringsNM

Dette er det sjette NæringsNM. Tidligere har NæringsNM vært basert på fire indikatorer. I årets NæringsNM har antall indikatorer blitt utvidet til ti. NæringsNM er som før sammensatt av fire forskjellige mål; lønnsomhet, vekst, nyetableringer og næringslivets størrelse, men de tre første målene er nå basert på hver sin indeks med tre forskjellige indikatorer. Denne utvidelsen av indikatorsettet skal gi en mer nøyaktig og "rettferdig" næringslivsindeks.

NæringsNM	Nyetableringer	Etableringsfrekvens: Antall nyregistrerte foretak som andel av eksisterende foretak i begynnelsen av året
		Bransjejustert etableringsfrekvens: Basert på etableringsfrekvens, justert for effekten av bransjestrukturen
		Vekst i antall foretak: Etableringsfrekvens fratrukket nedlagte foretak
	Lønnsomhet	Andel foretak med positivt resultat før skatt
		Bransjejustert lønnsomhet: Andel foretak med positivt resultat før skatt, justert for effekten av bransjestruktur
		Andel foretak med positiv egenkapital
	Vekst	Andel foretak med omsetningsvekst høyere enn prisstigningen (KPI)
		Andel foretak med realvekst justert for effekten av bransjestruktur
		Andel foretak med vekst i verdiskaping
	Næringslivets størrelse	Antall arbeidsplasser i næringslivet som andel av befolkningen

Nyetableringer i regioner og kommuner blir nå målt med tre indikatorer. Den første, etableringsfrekvens, var tidligere den eneste indikatoren. Nå måler vi også etableringsfrekvensen fratrukket virkningen av bransjestrukturen i regioner og kommuner. Denne indikatoren viser om regionen har få eller mange etableringer når vi tar hensyn til at etableringsfrekvensen varierer mye mellom ulike bransjer. Den tredje indikatoren er vekst i antall foretak.

Lønnsomheten i regionenes næringsliv blir som før målt med andelen foretak med positivt resultat før skatt. I tillegg har vi målt andelen lønnsomme foretak justert for bransjestrukturen. Den tredje indikatoren er andel foretak med positiv egenkapital.

Vekst i regionene er målt med andel foretak med omsetningsvekst større enn prisstigningen. Også her har vi en andre indikator som justerer

dette målet for bransjestruktur. Den tredje indikatoren er andel foretak med vekst i verdiskaping.

Indikatoren "næringslivets størrelse" er uendret fra tidligere NæringsNM. Her er det antall arbeidsplasser i næringslivet som andel av befolkningen som er eneste indikator.

For hver indikator rangeres regioner og kommuner. Rangeringsnumrene legges så sammen innenfor hver gruppe, for å kåre regioner og kommuner som kommer best ut.

Til slutt summeres rangeringsnumrene for de fire indeksene nyetablering, lønnsomhet, vekst og næringslivets størrelse. Den regionen og kommunen som har lavest sum, kommer ut som vinnere av årets NæringsNM.

NæringsNM for regionene på Østlandet

De fem beste næringsregionene i landet basert på tall fra 2008 er på Vestlandet.

Øvre Romerike hadde best næringsutvikling av regionene på Østlandet i 2008, fulgt av Drammensregionen og Oslo.

Grenland havnet som nummer 29 i 2008.

Grenland har alltid vært i den øvre halvdelens av regionene, og er derfor nummer 17 i NæringsNM de siste fem årene.

Grenland gjorde det bra med hensyn til nyetableringer og lønnsomhet i 2008, men fikk under middels skår på vekstindeksen. Grenland har forholdsvis mye næringsliv i forhold til folketallet, som trekker opp.

Grenlands utvikling i NæringsNM

Grenland hadde sine beste plasseringer i NæringsNM i 2003 og 2004, da regionen kom på 12. og 17. plass.

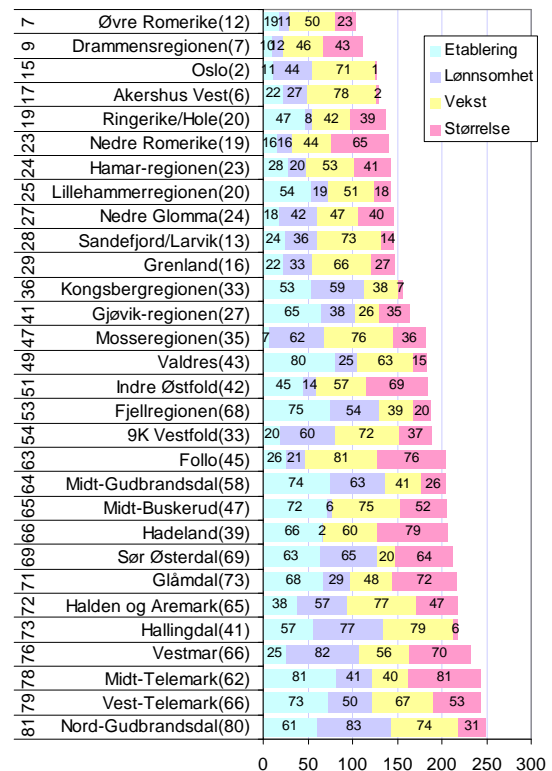
I 2006 hadde Grenland den svakeste plasseringen som nummer 40 av 83 regioner.

Grenland har stort sett kommet godt ut på etableringsindikatoren.

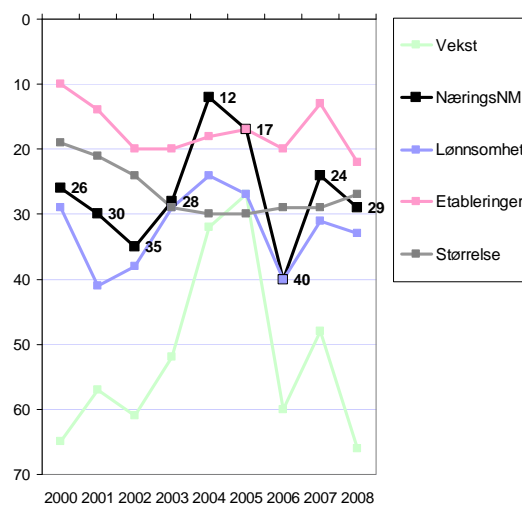
Lønnsomheten i næringslivet i Grenland har også vært over middels i alle årene som er målt, men har aldri vært blant de beste.

Næringslivets relative størrelse har blitt mindre i løpet av perioden, som følge av at befolkningen har økt raskere enn antall arbeidsplasser.

Det er vekstindikatoren som har hatt størst variasjon. I 2008 fikk Grenland en svært lav skår på denne indeksen, noe som trakk ned plasseringen i NæringsNM.

Figur 1: Regionene på Østlandet, resultat i NæringsNM med tall fra 2008. Tallene til venstre er rangering blant de 83 regionene i landet. Tallene i parentes angir regionenes rangering for perioden 2004-2008.

Figur 2: Grenlands rangering på delindeksene i NæringsNM.

NæringsNM for kommunene i Telemark

Næringslivsindeksen for kommuner er sammensatt av de samme faktorene som for regioner. Vi bruker rangeringsnummer for å sette sammen de fire faktorene til næringslivsindeksen. Kommunene er rangert fra 1 til 430 for hver av de fire faktorene, og deretter summert.

Porsgrunn er best i Telemark, og er nummer 55 i landet i 2008. Fyresdal kom på andreplass i Telemark, mens Seljord tok tredjeplassen. Disse tre kommunene er med blant de 100 beste næringslivskommunene i 2008. Porsgrunn er klart best når det gjelder næringsutviklingen de siste fem årene, der er kommunen nummer 20.

Siljan kom på 126. plass i 2008, mens Skien ble nummer 185.

Bamble havnet litt under middels som nummer 237.

Kommunenes utvikling i NæringsNM

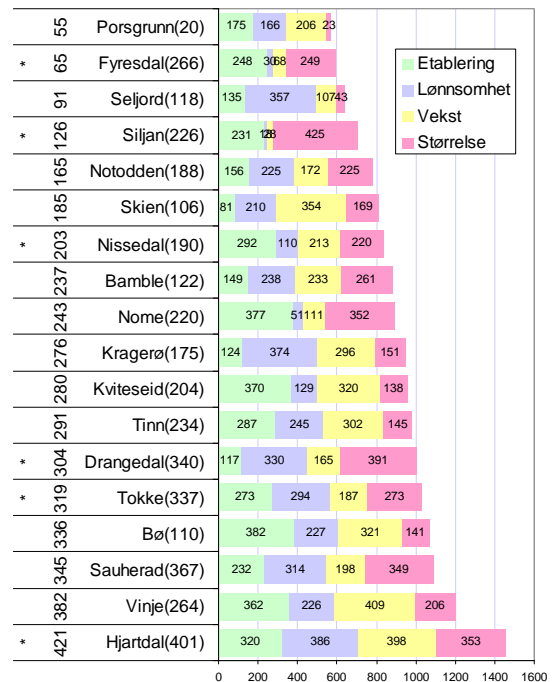
I figur 58 kan vi se hvordan kommunenes rangering i NæringsNM har utviklet seg fra 2000 til 2008.

Porsgrunn har vært høyest rangert av Grenlandskommunene i alle årene unntatt 2002 og 2003, da Skien var litt høyere rangert. I 2004 var Porsgrunn nummer fire av alle kommunene i landet.

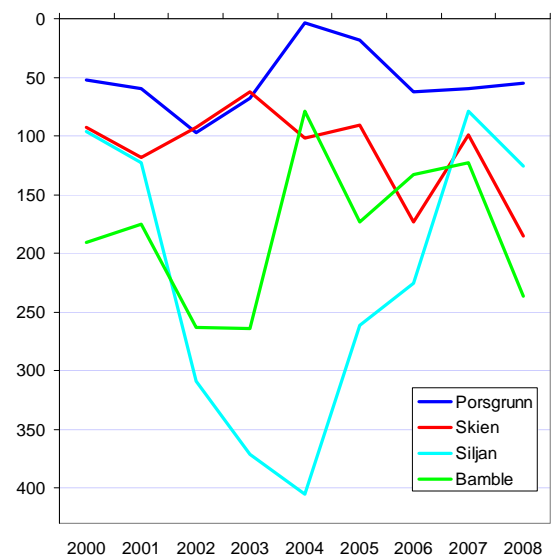
Skien fikk sin laveste plassering noensinne i 2008, med en 185. plass.

Bamble hadde også nedgang i 2008, og ble rangert litt under middels, men hadde lavere plasseringer i 2002 og 2003.

Siljan har gått mye opp og ned. Det er et lite antall foretak i Siljan, slik at statistikken blir noe ustabil og tilfeldig.

Figur 3: Resultater i NæringsNM 2008 for kommunene i Telemark. * er små kommuner med mindre enn 100 regnskap. Tallene til venstre angir kommunens rangering i NæringsNM 2008. Tallene i parentes viser rangering for siste fem år.

Figur 4: Kommunene i Grenland, utvikling i plasseringen i NæringsNM.

